

HÍVOM A CSALÁDOKAT 2010 decemberében

**Kedves családok és házaspárok, kedves családokat szerető szerzetes- és paptestvérek,
kedves mindnyájan, akik a család és az élet mellett álltok!**

Családbarát társadalmi infrastruktúra

A gyermekek gondozása, nevelése nem mindig oldható meg családi keretek között, fontos tehát, hogy rendelkezésre álljanak azok az intézmények és szolgáltatások, amelyek a család tevékenységét kiegészítik. Az egész társadalom érdeke, hogy ezek az intézmények jó minőségű szolgáltatásokat nyújtsanak.

„A családoknak joga van arra, hogy részesüljenek mindazokban a gazdasági javakban, amelyek méltóságuknak és teljes kibontakozásuknak megfelelő életszínvonalat biztosítanak számukra. Nem szabad őket megakadályozni abban, hogy megszerezzenek vagy megtartsanak olyan javakat, amelyek kedveznek a kiegyensúlyozott családi életnek;” olvassuk a Szentszék 1983-ban kiadott Családjogi Chartájában. A „*családoknak joga van...*”, és pedig azért, mert a család Isten szándéka szerint az élet és a szeretet szentélye, lényege és természete alapján jogosult a működéséhez szükséges javakra. Nem a Szentszék adja ezeket a jogokat, csak kinyilvánítja, és védelmezi a családokat, a család intézményét a jogok megsértése ellen. Semmiféle emberi hatalom nem adhatja, de nem is vonhatja el e jogokat, a jogok megsértése, figyelmen kívül hagyása pedig bűn.

Régen a családok autonóm egységként feladataik nagy részét megoldották maguk. Több generáció élt együtt, alkalmat adva a családi munkák megosztására. Ahol erre szükség és lehetőség volt, több család is összefogott egy-egy cél érdekében, az így létrejövő intézmények azonban nem kívülről, a társadalom, vagy az államhatalom kezdeményezéséből nyújtottak segítséget, hanem belülről, a családok közösségéből. Mára alaposan megváltoztak a társadalmi struktúrák, a családok feladatai és megváltozott a társadalom és a családok viszonya is. Nincs lehetőség a „régire” helyreállítására, az erre irányuló nosztalgia nem segít a gondok megoldásában.

A családok és a társadalom egymásra vannak utalva, egymás érdekeinek tisztelete nélkül mindkettő működésében zavarok keletkeznek. A család része a közjónak, hozzájárul a közösség javához, és részesedik is abban. Hiába részesítik azonban a családokat olyan kedvezményekben, amelyek révén kellemesen élhetnek, jól táplálkozhatnak és ruházódhatnak, kényelmes lakásokban lakhatnak, ha nincs elérhető közelségben iskola, óvoda, postahivatal, vagy orvosi rendelő. Igaz ugyanakkor az is, hogy ahol nincsenek családok, nem érdemes óvodát építeni. Ezért fontos, hogy a társadalmi infrastruktúra, azaz azok az intézmények, melyek egy adott területen az embereket szolgálni hívatottak, családbarátok legyenek, azaz alkalmazkodjanak az ott élő családok igényeihez.

Tudatosítsátok családokban, közösségeitekben, baráti körötökben, hogy mit tesz le a család a társadalom asztalára, és milyen jogok illetik meg a család természetéből fakadóan! Mit tehettek azért, hogy e jogok érvényesüljenek?

Mostanában napvilágot látott több felmérés eredménye bizonyítja, hogy a magyar emberek nagy része családban szeretne boldogulni és legalább két gyermeket szeretne. Az álmok azonban nehezen valósulnak meg, egyre kevesebb az újonnan alapított család, a meglévők közül is sok felbomlik, csökken a többgyermekes családok száma. A trend megfordítása nagy feladat, a családbarát társadalmi infrastruktúra létrehozása csak egy a sok közül. Nagyon

fontos azonban, hogy az infrastruktúra valóban szolgálja a családot, a család és a gyermekek javát.

Nem közömbös ugyanis, hogy milyen szolgáltatást nyújtanak ezek az intézmények. Ha egy bölcsőde csak gyermekmegőrzőként és etetőként működik, ha az iskolában csak oktatnak, és nem nevelnek, vagy ha a gyermeket nem tanítják meg a jónak és a rossznak a megkülönböztetésére, akkor nem szolgálják a család és az élet javát.

Idézetek fel intézmények olyan intézkedéseit, melyekben a gyermek java háttérbe szorult egyéb anyagi, politikai, vagy partikuláris érdekekkel szemben!

XVI. Benedek pápa mondja: korunk nagy baja az individualizmus, a materializmus és az erkölcsi relativizmus. A családbarát társadalmi infrastruktúra nem egyéneket, hanem családokat szolgál, az embereket személyként, közösségek tagjaiként kezeli. Elismeri mindenkinek az egyedi voltát, de tekintettel van a házastársi, a szülők és gyermekek közötti kapcsolatokra, azokat nem gyengíteni, hanem erősíteni igyekszik. Fontos az identitás erősítése is, az uniformizált, semleges emberekből nem épülhet társadalom, csak arc nélküli (és ezért manipulálható) tömeg. A nevelési intézmények feladata a családdal együttműködve a gyermekek életkorának megfelelően a nemi, nemzeti, faji, kulturális, vallási identitás erősítése és érvényre juttatása. A családbarát társadalmi infrastruktúra mindenkinek a javát szolgálja, de nem mások, vagy bármilyen egyéb közösség rovására.

A materialista szemlélet akkor válik veszedelmessé, amikor egy szolgáltatásnak csak az árát, nem pedig a célját és értelmét tekintik. Amikor azon vitáznak, hogy mi kerül többbe: a bölcsőde létesítése és fenntartása, vagy a gyermekével otthon maradó édesanya fizetésének pótlása, akkor legtöbbször figyelmen kívül hagyják a gyermek javát, javának szolgálatát. Fontosak a higiéniai, tisztasági szempontok, fontos a kulturált környezet, de még fontosabb az, ahogy a gyermekekkel foglalkoznak, ahogy megéreztetik vele, hogy szeretik.

Az erkölcsi relativizmus nem tud, és nem akar különbséget tenni az érték és az értéktelen között. Az igaz és a hamis, a jó és a rossz, a szép és a csúnya, valamint a szent és a profán összemosása élehetetlen világot eredményez. A családbarát társadalmi infrastruktúra egyértelműen az érték szolgálatában áll, azt támogatja, ami igaz, jó, szép és szent.

Idézetek fel olyan eseteket melyekben az infrastruktúrához tartozó intézmények jól szolgálták az alapértékeket: a jót, a szépet, az igazat és a szentet! Mennyire szolgálják ezeket azok az intézmények, amelyek a ti családjaitok rendelkezésére álltak?

„Minden család meghallja és fölfedezi magában ezt a félreismerhetetlen, egyúttal méltóságát és kötelességét is meghatározó hívást: család, »légy az, ami vagy«! ... Mivel Isten terve szerint a család az »élet és a szeretet bensőséges közössége«, az a hivatása, hogy egyre inkább azzá váljon, ami, tudniillik az élet és a szeretet közösségévé, noha ez, mint minden teremtett és megváltott valóság, Isten Országában fog beteljesedni. Ebben a perspektívában az igazság gyökerét tekintve mondhatjuk, hogy a család lényegét s feladatát végső soron a szeretet határozza meg.” (Familiaris Consortio 17.)

A családbarát társadalmi infrastruktúra feladata pedig az, hogy szolgálja a családot, hogy „az legyen, ami”.

Bíró László
a MKPK családreferens püspöke
a Magyar Katolikus Családegylet elnöke